

Pierwsza polska osada w USA

First Polish Settlement in USA

Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP

W 1855 r., w niecały rok po przybyciu, polscy pionierzy z Górnego Śląska zbudowali pierwszy kościół. Postawiono go obok dębu i nadano imię Marii Dziewicy. Pierwszy kościół został zniszczony przez uderzenie pioruna w 1875 roku. Obecny odbudowany w 1877 został powiększony w 1937 roku. Najpiękniejszą częścią świątyni jest malowany sufit.

Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary Church

In 1855, less than a year after arriving, Polish pioneers from Upper Silesia built their first church next to the oak tree and dedicated it to the Virgin Mother. The church was destroyed by lightning in 1875. The present church was completed in 1877 and was enlarged in 1937. The most beautiful part of the church is painted ceiling.

Leopold Moczygemba
1824-1871

Leopold Moczygemba był księdzem, urodził się w Płużnicy na Górnym Śląsku. Stał się założycielem najstarszej polskiej osady na Górnym Śląsku w Pannie Marii, w Teksasie. Był przełożonym zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Teksasie.

Leopold Moczygemba
1824-1871

Leopold Moczygemba was a priest, was born in Pluznica, Upper Silesia. He is best known as a founder the oldest permanent Polish settlement in the United States in Panna Maria and Bandera in Texas. He was a superior of the Franciscan Minor Conventual missions in Texas.

Panna Maria, Texas

Panna Maria jest najstarsza polską osadą na terenie Stanów Zjednoczonych. Polscy pionierzy, którzy osiedlili się w Pannie Marii, przybyli z rejonów Opola, Strzelec, Toszek-Gliwic, Lublińca i Olesna na Górnym Śląsku. W tamtych czasach była to część państwa pruskiego. Z tych terenów około 100 rodzin wyemigrowało w trzech grupach w latach 1854, 1855 i 1856. „*Jaką wolność mieliście w Prusach. Czy nie musieliście głównie pracować dla króla. Jak tylko chłopiec dorósł brano go do armii, do obrony kogo i czego? Nie waszego królestwa ale pruskiego*”.

Gdy pierwsza grupa dopłynęła do Galveston Harbour w Teksasie nikt nie wyszedł ich przywitać. A kiedy dotarli do celu podróży, nie było jedzenia i mieszkań, nic więcej jak tylko wysoka trawa, zarośla i kilka drzew. Zaraz po przybyciu odprawiono pierwszą Mszę św. pod drzewem dębu. Na początku zakupiono 238 akrów ziemi, która została rozparcelowana między kolonistów. Z czasem pionierzy zbudowali kościół i kamienne domy, postawili pocztę i szkołę Św. Józefa.

Panna Maria, Texas

Panna Maria (meaning Virgin Mary) is the oldest Polish permanent settlement in the entire United States. The Polish pioneers from Silesia, who settled in Panna Maria, Texas, came from five counties: Opole, Strzelce, Toszek-Gliwice, Lubliniec i Olesno, located in Upper Silesia. That time Upper Silesia was a part the Prussian Empire. About 100 families emigrated in three large groups in 1854, 1855 and 1856, respectively. One of pioneers Adolph Bankowski wrote in “*What freedom did you have in Prussia? Didn't you have to work a great part only for the king? As soon as a boy grew up, they took him to the army, for the defence of whom or what? Not your kingdom but the Prussian one*”.

When the first group of Polish emigrants docked in Galveston Harbor TX, no one was there to greet them. When they arrived at the final destination, there was no food, no shelters, no supplies – nothing but tall grass, brush and a few trees. The first mass was celebrated on December 24 1854 under an oak tree. In the beginning, the colonists bought and parceled out 238 acres. They built the church and stones houses, established a post offices and St. Joseph's School.

Video (PL/ENG):
youtube.com/watch?v=d0t8YHF1nc

